

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 12 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 20. januarja 1935.

ŠTEV. 3

Kaj je bil namen našega lista?

Naš list je stopil v četrto leto izdajanja. V vsej tej dobi se je jasno videlo, kaj je bil naš namen in kaj hočemo z listom. Naš tednik je namenjen v prvi vrsti prekmurškemu ljudstvu, da zagovarja njegove gospodarske in kulturne težnje, da goji ljubezen do domovine in, da v pravi luči prikazuje Prekmurje vsem jugoslovenskim državljanom. Naš namen je predočiti prebivalstvo po njegovi vrednosti, da ne bo zapostavljeno in bo imelo isto veljavo, kakor ostali državljani, bodisi Štajerci, Kranjci ali Šumadijci.

Seveda ima tak majhen lokalni list mnogo večje težkoče, kakor večmilijonskemu narodu namenjen, kar bo pač vsak razumel. Zato si danes stavimo vprašanje o upravičenosti in potrebnosti našega lista. Naš list je dajal prebivalstvu kulturo, dajal mu je narodne vrednote, brez katerih bi težje in slabše uspeval. Trudil se je, da bi pospeševal kmetijstvo in pomagal našemu kmetu pri njegovem težkem stanju z nasveti. Ni pozabil tudi trgovca in obrtnika, posebno vaškega, katerega je seznanjal z zakonskimi predpisi, ki se danes češče menjajo. Gojil pa je tudi jugoslovenski duh, kateri nas je okrepil in utrdil.

Prekmurju je manjkalo po priklonitvi k Jugoslaviji, jugoslovenskega uradništva, ki se je zato namestilo iz ostalega dela naše banovine. Življenje med došlimi in domačini je bilo skladno, vendar ne vedno in tudi ne povsod. Tu je izvrševal naš list eno izmed najlepših nalog. Ustvarjal je med prebivalstvom prijetno razpoloženje plemenitega spoštovanja in resnične ljubezni. Če bi imel list samo ta smoter, bi ga lahko označili kot potrebnega. Naše Prekmurje pa je bilo v Sloveniji in v celi državi prav malo poznano. Kdor ga ni poznal, je imel o njem in o prebivalstvu prav slabo sodbo, ki je ob vsaki priliki izražala v omalovaževanju in zapostavljanju. Tako so se branili mnogi uradniki premetitve v Prekmurje, ter je večina od njih smatrala premestitev kot kaznen. Mi smo bili krivi ali ne, ne bomo rešovali mi, naj govori narod! Prav o čitek pa nas je prisilil do vztrajnega dela. Pokazati in dvigovati smo hoteli pravi duh prekmurškega prebivalstva. Kdor pogleda članke v Murski krajini v vseh teh letih, bo našel, da so bili posvečeni domovinski ljubezni. Na smo s temi članki vzgajali prebi-

valstvo v državnem in narodnem duhu, nam ne more nihče oporekati.

Prav ta uspeh, ki ga s ponosom kažejo Prekmurci, pa zahteva od vseh državljanov popolno preorijentacijo. Čim večji je uspeh, tem večje so naše zahteve. Danes zahtevamo spoštovanje in enakopravnost od vseh prebivalcev naše kraljevine. Po zahtevani enakopravnosti kličemo že leta in leta ter ob vsaki priliki podčrtavamo naše kulturne potrebe, predvsem popolno gimnazijo. Danes, ko imamo težak pot za seboj, nas je jugoslovenski duh okrepil in utrdil. Nič več ne bomo prenašali zapostavljenja in omalovaževanja! Vsi smo Jugosloveni!

Razen tega pa prinaša naš list poročila in dogodke iz domovine in ostalega sveta, da so naši čitatelji o vsem informirani. Glavna načela pa so gospodarske reforme, po katerih hrepeni naš narod.

Naš list je posvetil vso pažnjo našemu vsedržavnemu sokolstvu, a tudi ni izpustil iz vidika narodnega šolstva. Društveno življenje je povzdigoval vedno in je bil močna vez med našimi najbolj razvitimi organizacijami. Nismo izpustili iz vidika ne humanitarnih in ne gasilskih društev. Dotak-

Prometni minister, ing. Vujić pri izvajanju programa.

Kakor hitro je naš prometni minister prevzel svoje posle, je na podlagi objavljenega programa pričel z delom, ter je v tem kratkem času s svojo energijo doprinesel v tem resoru velike spremembe. Mož, ki slavi po svojih sposobnostih, je udaril po tistem birokratizmu, ki danes le preveč otežkuje delo. Prav ta nastop nam inponira. Kar je učinil s svojim krepkim nastopom, je bilo potrebno, da zgradi na teh ruševinah novo podlago. Miroval je v začetku svojega delovanja zato, da si ogleda situacijo, da združi okoli sebe ljudi in ocenji njih sposobnost. S temi ljudmi hoče zgraditi nekaj novega, kar naj bo pozitivno in produktivno. Verujemo, da ima veliko in neprecenljivo izbiro pozitivnih ljudi, kateri niso mogli pri sedanji situaciji priti do izraza, ker so

Važna gospodarska vprašanja.

Težišče našega gospodarstva je dvig naše proizvodnje vsaj na ono stopnjo, na kateri je proizvodnja v državah, ki so naše konkurentkinje. Ker so naše terenske in klimatične razmere ugodne, moramo proizvajati ne samo po kakovosti enake, ampak

nišli smo se vedno tudi našega združništva, ki je pa pri nas šele v začetnem razvoju. Zagovarjali smo naše sezonsko delavstvo, ki je v silnih težkih razmerah, ker ne ve, kje bi si služilo skorjico kruha. Za vsako panogo javnega življenja se je našel v našem listu zadosten prostor.

Kakor vidimo, ima naš list opredeljeno nalogo gospodarske in narodne kulture, ker ustvarja in oddaja narodu vrednote.

Tudi za naš list pa veljajo besede: žetev je obilna, a delavcev manjka. Da pridemo do čim boljšega lista v tej smeri, je potrebno večje osredotočenje vseh činiteljev inteligence, naprednih kmetovalcev, kakor delavcev, ki jim je pri srcu sreča in blaginja našega prekmurškega naroda. Mislimo, da smo radi našega programa tudi upravičeni to zahtevati od naše inteligence, od kmetovalcev in delavcev, tako v Murski Soboti, kakor v Dolnji Lendavi ter od vseh občin.

Če pa ni tako, in ima kdo drugačno mišljenje, potem naj se oglasi, zakaj vedno smo in bomo upoštevali besede:

Audiat et altera pars! — Naj se slišijo tudi drugi zvonovi!

bili postavljeni v ozadje, bodisi, da so se zamerili z njihovo odkritosrčnostjo ali s politično pripadnostjo.

Gospod minister, kakor sam povdarja, ne bo dopustil, da sedé na položajih osebe, ki nimajo potrebne klasifikacije in sposobnosti. Mnenja je, da se mora tarifska politika spremeniti in prilagoditi današnjim razmeram. Pri tej tarifski politiki ne smejo igrati več favorizirani in nefavorizirani kraji nobene vloge, ker je pač kriza pritisnila na vso domovino.

Vemo, da ima g. minister Vujić dosti problemov, da jih reši. Dobro bi bilo, ako bi pri rešitvi teh problemov zaslišali tudi naše poljedelce, da bi spoznali tudi njihove želje v pogledu tarife posebno, ker nima promet kot cilj samo zaposlitev uslužbencev, ampak je tudi v važni službi našega poljedelstva.

celo boljše proizvode, kakor jih nudijo naši tekmeči na tujih trgih. Glavna naloga našega gospodarstva je oplemenjenje proizvodov in zboljšanje izvoza. To pa lahko dosežemo samo z uvedbo enovrstne proizvodnje. Ker so se odpravila veleposestva, so po-

stale naše proizvodnje tako raznovrstne, da kar izginjajo odlične značilnosti naših agrarnih proizvodov. Po kakovosti postajajo mnogo slabši, kakor v drugih agrarnih deželah. Prav radi tega postaja naš položaj na svetovnih trgih slabši in je povpraševanje po našem blagu vedno bolj redko. Ako ne bomo po načrtu oplemenjevali naših proizvodov in jih ne bomo dvigovali na stopnjo, kakor jih imajo v drugih državah z istimi pogoji, potem ne bo nikdar prenehala potreba državne intervencije za izvoz poljedelskih proizvodov. Take intervencije našo državo slabijo in ne prinašajo kmetu nobene koristi.

Če tege ne bomo upoštevali, potem bomo živeli še vedno v krizi. Našemu kmetu ne bodo prav nič pomagale olajšave za plačevanje dolgov, ker ne bo mogel svojih pridelkov izvažati.

Glavna napaka našega izvoza se naslanja tedaj na nesortirano in neočisto blago, ki je vrhu tega še v obupni opremi. Za izvoz pa je potrebno čisto in enostavno opremljeno blago, da lahko dobi na svetovnem trgu dober glas.

Naše obrtništvo.

Naše obrtništvo preživlja danes prav težke čase, katerim je najčešče vzrok nelojalno tekmovanje. Nekateri obrtniki so prisiljeni znižati ceno svojemu delu tako daleč, da delajo za izgubo ali pa le s takim dobičkom, da je nemogoče živeti. S takim početjem škodujejo stanovskim tovarišem, pa tudi sebi, ker žagajo veje, na katerih sedé. Ker tako nesmisleno postopanje sili obrtnike k znižanju cen, propada ta stan in izgublja zaupanje v solidno in dobro delo. Na rovaš takih obrtnikov se poslužujejo nekateri ponovnega znižanja cen z uporabo slabega materiala in površne izdelave. Ta pojav se razvija že tako daleč, da se poštenim obrtnikom ne izplača več delati, ker jih taka umazana konkurenca vodi na beraško palico. Če hoče obrtnik koristiti svojemu stanu, sebi in družini, potem naj se poslužuje zdrave kalkulacije, ki bo obranila ugled obrtniškega stanu.

Oni, ki v tem oziru greše, naj samo trezno preračunajo porabljeni material in porabljeni čas ter naj na podlagi tega rezultata preračunijo pošten odstotek za stanarino, čiščenje, ogrevanje in razsvetljavo delovnih prostorov. Potem pa naj dostavijo še davek, doklade, stroške za obrabo strojev itd.

Iz vsega tega je razvidno, da mora imeti danes obrtnik strokovno in splošno znanje, če hoče pametno izvrševati svojo obrt.

Za postavitev spomenika Viteškemu kralju.

Odbor za počastitev spomina

blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja v Mariboru je doposlal vsem društvom, korporacijam in samoupravnim telesom nabiralne pole. Ker se bojimo, da bi zbirke na ta način ne dosegle onega uspeha, kakor ga pričakujemo, bi želeli, da se izvrši to plemenito delo na bolj enostaven način. K temu nas sili predvsem dejstvo, da smo v vseh važnih društvih isti člani. Prav radi tega bi pripadala ta akcija najmočnejšemu društvu. Nočemo vsiljevati javnosti našega mnenja, bili bi pa zadovoljni, če bi se našlo društvo, ki bi to izvršilo.

Zvest sin svojemu očetu in narodu.

Naš mladi kralj, ki je po strašnem atentatu zasedel prestol, je podedoval po svojem viteškem očetu tudi njegove lepe lastnosti. Ena izmed teh je usmiljenost. Ko smo letos praznovali božične praznike, spomnil se je on siromakov, katerim je daroval iz lastnih sredstev 100.000 Din kot božično pomoč.

Zagreb se je izkazal.

Ko so pregledali te dni v Zagrebu nabiralne pole za spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru, so ugotovili, da presega zbirka 500 tisoč Din. Nabiralno akcijo pa še vedno nadaljujejo.

Bogata Amerika se spominja viteškega kralja.

Kako dostojanstvo je zavzemal naš kralj v svetu, nam najlepše dokazuje zbirka v južnoameriški republiki Chile, kjer so do zdaj nabrali za spomenik kralju Mirotvorcu nad 300.000 Din.

Ljubljana za reveže.

Kakor poročajo, je bilo za božič v Ljubljani obdarovanih 500 otrok z obleko in obutvijo. Temu številu se ne čudimo, ako pomislimo, da je naše Kolo jugosl. sester v Murški Soboti obdarovalo skoro 300 otrok.

Konferenca Male antante v Ljubljani.

Sporazum med Lavalom in Mussolinijem v Rimu je ustvaril v Evropi nov moment, ki lahko odločilno vpliva na njen razvoj. Bila je tedaj potreba, da se svet Male antante sestane k izrednemu zasedanju, kar se je zgodilo 11. januarja v Ljubljani.

Kakor pravi komunikve, so bili razgovori vodilnih državnikov posvečeni predvsem rimskemu sporazumu. Tudi v tem velevažnem problemu so

ostali nazoni vseh treh držav istitako, da bo Mala antanta v morebitni novi situaciji nastopala kompaktno. Naj bi se tudi mednarodna situacija spremenila, ne morejo te spremembe postati za Malo antanto neugodne. Prinesti morajo zadovoljstvo v upanju, da se Evropa vendar že enkrat konsolidira in utrdi v miru, ki je vsem tako potreben.

DOMAČE VESTI

— **Občni zbor Streljačke družine v Murški Soboti.** Občni zbor se je vršil minulo nedeljo v Sokolskem domu. Predsednik, g. major Narančič, se je v lepih besedah spomnil prvega našega strelca, viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja, kateremu so navzoči zaklicali trikratni Slava. Prvotako so zborovalci zaklicali mlademu kralju Petru II. trikratni: Živijo. Za tem so sledila poročila društvenih funkcionarjev, iz katerih je bilo razvidno društveno delovanje. V odboru so se izvršile med letom majhne spremembe, ki so jih povzročile preselitve in premestitve nekaterih oseb. Tako sta izstopila iz odbora tajnik in gospodar. Za gospodarja je bil kasneje izvoljen g. podporučnik Joković, za tajnika pa kanclist g. Cimperman, ki pa žal ni mogel sprejeti mesta radi bolezni ter je isto zavzel g. Puncer. Kljub tem spremembam pa je bilo delovanje vendar živahno. Streljanje na strelišču je pričelo 5. maia ter končalo 30. septembra. V upravi se je razpravljalo največ o pridobitvi zemljišča, na katerem stoji sedaj strelišče. To zemljišče je namreč po razprodaji veleposestva grofa Saparija prišlo v last konzorcija bank. Ker prodaja banka le cele parcele, ni uspelo družini, da bi ta del odkupila. — Članarina znaša za leto 1935 Din 20. Z vzklikom je bil ponovno izvoljen za predsednika g. major Narančič, v upravo pa gg: Lipovšek, Koder, Pertot, Barbarič, Joković, Jezovšek, Koren, Lipič, Puncer, Velnar, Toš in Ivanišević. Nadzorni odbor tvorijo gg.: Koder Franc, Lah in Nišelvic. Delegat je g. kapetan Lazarevič. Občni zbor bi lahko bil boljše obiskan.

— **Samarijanski tečaj v Murški Soboti.** Ta tečaj, ki je trajal tri mesece, se zaključil v nedeljo, dne 20. januarja ob 9. uri. Ob tej priliki bodo udeleženci polagali kratek izpit v Sokolskem domu ob 9. uri. Gasilci bodo s tečajem še nadaljevali, ker velja zaključek le za ostale udeležence.

— **Smrtna kosa.** Umrl je v Murški Soboti Györfi Vincenc v visoki starosti 71 let. Pokopali so ga v torek. Naj počiva v miru!

— **Zgodovina Jugoslovanov** je naslov predavanj, ki jih bo priredilo Sokolsko društvo Murška Soba v tej seziji. Prvo tako predavanje bo v petek, dne 18. t. m. ob 20. uri v Sokolskem Domu v M. Soboti. Predaval bo prof. Hvala Marij. Vabimo naše čitatelje, da v čimvečjem številu posetijo ta predavanja.

— **Kakor doznavamo,** bo mairborsko društvo slikarjev „Brazda“ priredilo začetkom februarja razstavo svoj del v Murški Soboti, na kar že sedaj opozarjamo čitatelje. H.

— **Društvo Šola in dom v Murški Soboti.** Starši, ki imajo svoje otroke na drž. real. gimnaziji v Murški Soboti, so v velikem številu prijaviili svoj pristop k društvu Šola in dom. Ker je tudi že kr. banska uprava odobrila društvena pravila, vršil se bo ustanovni občni zbor prihodnji ponedeljek 21. januarja ob 20. uri v mali dvorani (v prvem nadstropju) Sokolskega doma v Murški Soboti. Poleg društvenih zadev in izvolitve prvega društvenega odbora bo prilika, da se društveniki izjavijo glede perečih šolskih vprašanj Murške Sobote, da se seznanijo s šolskimi predpisi, ki zadevajo zaključek prvega tečaja

na srednjih šolah Vsi, ki so se priglasili k društvu, in drugi, ki se zanimajo za učečo se mladino, so na ustanovni občni zbor društva Šola in dom vlnudno vabljeni.

— **Dijaško podporno društvo v Murški Soboti** bo imelo svoj letošnji občni zbor v restavraciji gospoda J. Benka v soboto, 29. januarja ob 20. uri. Podana bodo poročila za dobo od zadnjega občnega zbora. Član društva in podporniki dijaštva se bodo za društvo gotovo zanimali in prišli na občni zbor.

— **Lovsko-prodajna organizacija „Divja koža“ Ljubljana-velesejem,** priredi dne 28. januarja t. l. dražbo kožuhovine vseh vrst divjadi. Dražbe se bo udeležilo dosti kupcev, med katerimi bo tudi precej inozemcev. Zato bo kožuhovina na tej dražbi dosegla svetovne cene, seveda pa mora biti zbranega dovolj dobrega blaga, ker sicer zanimanje inozemskih odjemalcev za blago takoj popusti. Vsi naši lovci naj poverijo svoj lovski plen „Divji koži“ v prodajo in kožuhovino takoj odpošljejo.

— **Nič ji ne pomaga, če se še bolj drži in skriva** — umazanost v perilu. Bela in gosta pena Zlatorogovega mila jo gotovo najde, raztopi in odplavi. Zato vse vpitje nič ne pomaga: Kdor hoče poceni prati in imeti belo in duhtečo perilo, mora prati z Zlatorogom! V Zlatorogu tiči vsa tajna in umetnost imeti snežno-belo in trdno perilo. Gospa, poskusite tudi Vi prati z Zlatorog-ovim milom in kmalu bosta nerazdružljiva prijatelja. Zlatorog-ovo milo je res dobro in — domače. Zato zahtevajte pri svojem trgovcu vedno izrecno le Zlatorog-ovo milo!

— **Dolnja Lendava.** Marija P. iz Čentibe se je te dni vračala iz Doinje Lendave domov. V Dr. Slavičevi ulici pa se jej je na opolzkem snegu spodrsnilo tako, da je padla na tla in si zlomila nogo. Na njen krik in jok so priskočili mimoidoči, jo dvignili ter spravili v bližnjo hišo. Poklicani zdravnik jo je za silo obvezal ter odredil, da so jo takoj z avtomobilom odpeljali v bolnico. — Prejšnji teden smo v naši občini ustanavljali sportno atletičarsko društvo. Ej, da ste videli kako smo zborovali in volili odbor

Kmetska trdovratnost.

(Nadaljevanje.)

Najtežje je pregovoriti devetnjaškega nadzornika. Boji se svetega Petra, celo Boga samega, če bi prišla lumparija na dan. Ali naposled se nadzornik osmjakov, njegov kolega in prijatelj, sam zavzame za stvar in onega premami in preveri.

„I, no,“ pomežikne rajniki Hudnik tovarišu, ko jima devetnjaški nadzornik celo še osebno ponovi ponudbo, ki je prej nista hotela verjeti. „Če je tako in za res — zakaj bi se branila? . . . Sami vi drugi glejte, da ne bo neprilika!“ pravi njim.

„Ne bo jih! Jaz bom odgovarjal!“ „Pravi Kar odvrtajva, boter!“ In odvrtata svedre, vzameta vsak svoj stolček pod pazduho in gresta za vodnikom. Desetnjaki samo debelo gledajo, ker ne razumejo, ustavljati

pa se zaradi devetnjaškega poglavarja ne upajo — višji je višji, še v nebesih . . .

„Pa je v resnici lepše tu!“ „O pa še koliko!“ „Prava deveta nebesa, res!“ prikima Hudnik, ko sta z Rinešem prekoračila devetnjaški prag.

In zadovoljno mežikajoč in drgajoč se pod rebra stopata skozi vrste devetnjakov in osmjakov; zakaj tudi ti že od vseh strani vrejo okrog njiju. Celu s svilenimi robci jima mahajo in vse diši po vijolicah . . .

„Evo, tu!“ pravi vodnik, ko se ustavi.

Pa je potok iz čistega srebra — ali zares ali ne: sveti se tako — in brv sama čezenj je s srebrom okovana. In še malo počakati morata, da jima tudi stolčka s srebrnimi obroči okujejo, preden se usvedrita na sredi tamo.

„No, ubogi devetnjaki niso po-

mislili, da jih osmjaki lahko prav tako ociganijo, kakor so oni desetnjake. . . Niso še uživali svojih novih gostov dober teden, ko srečna naša rajnika sedita na zlatih stolčkih nad zlatim potokom v osmem oddelku . . .

In potem gre kar po vrsti, lahko bi rekli, po lestvi; največ bo, če po človeški računamo, šest tednov, ko ju spremlja, bivšega skromnega kramarčka in ponižnega kmetiča, cela četa pravih svetnikov božjih na biserno brv nad bisernim potokom v — tretjem oddelku svetega paradiža . . .

„To je pa že preveč! Pri moji krščenici, da je preveč! Zdaj pa še jaz pravim, da je prehudo!“ s trepetajočim glasom vzdihne rajniki Hudnik, ko se spusti na nepopisno dragoceni stolček in malo privzdigne svoj z biseri naravnost pokriti čudežni plašč, da se še premočno zaiskre izpod njega briljantasti sandali . . .

Tudi Rinež je ves omamljen tudi njega skoraj oči bole od tolikega sijaja, in v ušesih mu zveni, kakor da se mu resnično topi mrena od neznanke miline te muzike nebeske ali on že ve, da bosta prenesla tuda to, če sta prenesla vse te čudeže čez čudeže doslej.

„Saj ne govorim radi tega, da n bova!“ ugovarja Hudnik — njegov glas je kljub vsemu in tolíkemu pomežičenju sredi vseh teh presladkih glasov še vedno le, kakor da greš tresko čez ploč — in nič ne dvomi, da bova že jutri tudi tukaj kar doma, kakor da sva bila vsaj za nadškofo v Gorici. Ampak to pravim, da kar preveč, je preveč! Že med četrtnjaki jih je bilo nekaj, ki imajo zlat obroč nad glavo — ti in jaz pa bi prej zaslužila — no, že veš, kaj . . . In tu te je najzadnji najmanj za sveto verj kri prelil . . . (Dalje.)

Za mesta v odboru sta se borili dve politični skupini, kateri bi se najraje že v začetku druga drugo ven zbrčali iz zborovalne dvorane. No, končno smo se le sporazumeli in v odbor so prišli ljudje iz obeh skupin. Sicer nekateri od teh odbornikov nimajo nikakega smisla za žogobrc, ker komaj še hodijo (od starosti) ali v „komandi“ so le, in to je glavno.

— **Melinci.** Strmec Ana, iz naše vasi, se je dne 10. 1. 1935 vračala iz Beltincev, kjer je kot znana reva beračila. V bližini Melincev pa se je, najbrže iz utrujenosti, vsedla v sneg, da se odpočije. Reva pa je zaspala in zmrznila. Drugi dan jo je našel Duh Andrej iz Melincev, kateri je o tem takoj obvestil oblasti. Poskušalo se jo je z umetnim dihanjem in drgnjenjem s snegom obuditi k življenju, ali žal brez uspeha.

Bornja Lendava:

— **Prepozna zdravniška pomoč.** Je zopet slučaj, ki živo slika skrajno malomarnost staršev pri obolenju otroka. 4 letni Mencigar Jožef iz Perloče je tri dni boloval doma. Po priporočanju drugih so ga starši odpelali k zdravniku, ki je ugotovil že visok stadij difterije. Kijub dobljenim injekcijam, je otrok podlegel bolezni. Iz tega vidimo kako zavratna je difterija, ker lahko umre otrok že po 3 dneh, ako ni pravočasno zdravniške pomoči. Starši, — pri bolehenju otrok ne odlašajte, ampak kličite v gotovnosti takoj zdravnika.

— **Občni zbor Jadranske Straže** so v nedeljo 20. januarja ob 15. uri v šoli. Razen obvezne udeležbe članov se vabijo tudi ljubitelji društva, ki da dobijo vpogled v delovanje in spoznajo važnost obstoja tega društva, ki ima v prvi vrsti namen propagirati za naše morje.

— **Občni zbor Rdečega križa** se bo vršil v nedeljo 27. jan. 1935 ob 5. uri v šoli. Udeležba članov obvezna.

Z NAŠE BANOVINE

Konferenca JNS. za senatorske volitve v Ljubljani.

Dne 14. januarja se je vršila v Ljubljani banovinska konferenca Jugoslovanske nacionalne stranke, da se sklepa o kandidaturah za senatorske volitve. V Ljubljano so prispeli narodni poslanci, delegati sreskih organizacij banovinski svetniki. Pred konferenco je imel generalni tajnik stranke dr. Kramar predpovedovanje delegatov. dr. Kramar je sporočil v imenu vodstva stranke one kandidate, ki so bili prijavljeni vodstvu, delegati sreskih organizacij pa so imenovali kandidata, ki so jih prijavile strankine organizacije.

Za posvetovanjem je bila konferenca, ki jo je vodil strankin tajnik. Teku razprave so bile postavljene kandidatne liste, od katerih je došla ena 37, druga pa 43 glasov. O njem kandidatskem predlogu se ni govorilo. Na prvi listi so kandidati: Marušič, Kramer, Pucelj, na drugi, ki je dobila največ glasov pa: Marušič, Zhekovič in Puc.

Predsedstvo glavnega odbora bo izreklo končno besedo, katera bo objavna. Senatorske volitve bodo že v februarja.

Najstarejši duhovnik v naši banovini. Gospod msgr. Tomo Zupan in nedavno praznoval 95 letnico. Sivemu starčku, ki je vse življenje posvetil moralni in krščanski vzgoji našega naroda želimo, da bi dočakal vsaj še toliko let, da bi dosegel stoletnico.

Družabni škandal v Ljubljani. S svojim nemoralnim življenjem je povzročil v Ljubljani zobotehnik Joško Bevc velikanski škandal. V zvezi s tem škandalom je bilo doslej aretiranih 8 oseb. Preiskave se nadaljujejo.

Opis prekmurskih razmer.

V Prelomu, števil. 2. od 10. januarja 1935., je poznani pisec iz Murske Sobote zopet obelodanil članek pod naslovom: „Prekmurski bojevniki“, ki je poln podtikanja in neopravičenih, zlonamernih namigavanj. Ta pisec vedno menjava svoja politična naziranja. Videli smo ga kot sodelovalca pri raznih strankarskih strujah in zdaj se je vrnil v organizacijo „Prekmurskih bojevnikov“, ki jim po svojem receptu pripoveduje o zlatih preteklih časih in obljublja sijajno gospodarsko bodočnost, ki jo bo prinesla organizacija Bojevnikov.

Nas bo prav veselilo, če se mu posreči ublažiti današnjo gospodarsko krizo in postaviti gospodarstvo in društveno življenje na nivo prejšnjih let; vendar nimamo v to absolutno nobene nade, kajti delovanje tega gospoda nam je že dolgo let prav dobro znano. Že smo v našem listu omenili njihovo delovanje, ter ponovno postavimo vprašanje, kaj so dosedaj ti gospodje naredili dobrega za prekmursko prebivalstvo.

Nismo nasprotni Bojevnikom, zlasti ne prekmurskim, povdarjati pa moramo, da je mogoče doseči blagostanje samo z delom. Le delo, ustvarjenje, znanjivost, prikladnost današnjim gospodarskim in trgovskim razmeram, je v stanju prinesiti lepšo bodočnost, ne bodo pa prinesle obljube tujkajšnjih bojevnikov nič boljšega, ker ni to od njih in tudi ne od nas odvisno, nego od splošnih evropskih gosp. razmer. Tujkajšnji bojevniški voditelji so generali brez vojske, ki hočejo v naše prekm. miro-ljubno ljudstvo zanesti zmeraj večje zmešnjave, ker velja za nje prigovor, da je v kalnem lahko ribariti.

Inspiratorju članka v Prelomu gre predvsem za to, da omalovaži ugled gotovih oseb, ki mu stoje na potu, uniči ali vsaj v veliki meri zmanjša kapaciteto gotovih domačih industrijskih podjetij, zlobno pa pozablja, da bi bila v tem slučaju še večja kriza in beda zadela vse prekmursko prebivalstvo.

Povdarjamo ponovno, da ne nasprotujemo bojevniškimi organizacijam, opozarjamo pa vse prebivalstvo, naj ne naseda mamljivim in nedosegljivim obljubam, zlasti ne onim, ki gredo za tem, da se uniči ali v največji meri onemogoči delovanje domačih podjetij.

Samostan v Stični na Dolenjskem ima za prodajo 400 svinj. Tudi dru-

god širom Slovenije na vagone svinj in goved na prodajo. Za ceno se niti ne vpraša, samo da bi bilo mogoče to blago vnovčiti. Toda kupcev ni od nikoder. Kako je pa v Prekmurju? Ali vam domača industrija ne nudi vedno prilike prodaje po dnevni ceni vaših živalskih produktov? Ako bi domače industrije ne bilo, ali ako bi ne bila tako razvita in sposobna, po njenem glasu in vezah za eksport blaga v inozemstvo, bi prav zagotovo občutili Prekmurci mnogo večjo gospodarsko krizo, nego jo občutijo ostali kmetovalci danes v Sloveniji. Vse pristaše Bojevnikov pravočasno opozarjamo na to dejstvo in jim svetujemo, naj se ne puste vplivati od ljudi, ki jim prav zagotovo ni veliko mar za dobrobit prekmurskega prebivalstva, nego grédo le za tem, da si zagotovijo vodilno vlogo, na podlagi katere bi jim bilo omogočeno v njihovo korist izčrpavati narod. Glavni voditelji organizacije Boja pri nas so se že večkrat izrekli, da se odsele iz Prekmurja, kar čujemo tudi sedaj. Vprašamo jih,

zakaj jim je na srcu potemtakem tujkajšnji narod?

Absurdno je pa to, da se pisec vtika v naše gasilske organizacije, ko bi mu moralo biti znano, da niso to politične, marveč imajo povsem drug namen. Gasilci imajo poseben zakon, katerega ne vežejo politične struje. Ne mislimo niti najmanje, da bi gasilci v pogledu vršenja gasilske službe odpovedali poslušnost, če bi se pa to kje dogodilo, bomo znali ukreniti zoper to vse potrebno. Prekmurskemu ljudstvu je že dovolj vaših obljub! Mi pa rečemo ljudstvu samo toliko: Ne verjami njim, ker jih mi, ki smo bližje, bolj poznamo. Mi, kateri smo na tej grudi zrasli z našim ljudstvom, mi, kateri smo se do sedaj borili za obrambo našega ljudstva, mi, kateri ne bomo zapustili te zemlje, nego hočemo nositi njeno usodo ter, če je potrebno tudi dati svoje življenje, samo da prinesemo boljšo bodočnost, opozarjamo, naj se ne dajo od njih voditi, ker nimajo smisla za stalnost. (Nadaljevanje.)

RAZGLED PO SVETU

O Posarju, kjer je 13. t. m. ljudsko glasovanje z ogromno večino odločilo o pripadnosti tega ozemlja k Nemčiji, dajemo našim bralcem še nekatere potrebne podatke. Posarje meri komaj 1912 km², to je za dve naši Prekmurji, a je zelo gosto naseljeno, saj prebiva v njem 830.000 ljudi, to je osemkrat več kot v Prekmurju. Glavno mesto je Saarbrücken, ki šteje 140.000 prebivalcev. Po poklicu pripada 60% prebivalstva industrijskemu delavstvu, trgovini 17%, poljedelstvu komaj 10%, prostim poklicem 6%. Po svoji narodni in jezikovni pripadnosti je Posarje nemško. Največje bogastvo Posarja so premogovniki, ki dajejo 13¹/₂ milijona ton premoga letno (vsa jugoslovanska premogovna proizvodnja dosega komaj 5¹/₂ milijona ton letno). Tudi kovinarska industrija je silno razvita. Premogovniki so po določbah mirovne pogodbe sicer last francoske države, ali Nemčija jih bo sedaj po plebiscitni zmagi prav gotovo odkupila za svoto 900 milijonov frankov, kakor se je nedavno tega že s Francijo pogodila.

V Nemčiji prepevajo, v cerkvah se vrše zahvalne službe. V Avstriji kličejo: „Heil Hitler!“ Navdušenje, ki je zajelo vso Nemčijo, se je razširilo tudi v Avstrijo. Pri vsem navdušenju pa nastane sedaj vprašanje, kam z zakladi Posarja. Zanjih petnajst let je imelo Posarje to prednost, da je lahko izvažalo svoje izdelke v Nemčijo in Francijo. S plebiscitom pa je odklenkalo izvozu. Prav raditega pa se nam vsiljuje vprašanje, kje bo dobilo onih 70.000 delavcev zaslužka? V Nemčiji imajo danes že milijone brezposelnih. Morda se jim bodo pridružili tudi posarski rudarji. Pi nas nekateri ta plebiscit pojmujejo prav slabo. Od Nemčije pričakujejo še dokaj več! Upajo na plebiscit se v drugih krajih, kar do-

kazuje, da so dobo petnajstih let pre-spali, drugače bi znali, da je bil ta plebiscit določen po mirovni konferenci in se je moral izvršiti. Kdor preveč povišuje Nemčijo in Hitlerja, naj tudi zna, da je z izidom v Posarju zmagal fašizem nad demokracizmom.

Prava bilanca fašistovske vlade. Leta 1934. je doživelo gledé konfinacij v Italiji pravi rekord. Na podlagi podatkov lahko trdimo, da je bilo v minolem letu konfiniranih nič manj kot 1000 oseb. Seveda velja to število samo za naše primorske Jugoslovane. Kaj bi šele rekel svet, ako bi znal, da je bilo zaprtih v letu 1934. več tisočev. Natančnega števila sicer ne znamo, lahko pa o tem sklepamo iz poročil naših dnevnikov.

Beda in brezposelnost na Madžarskem. Po uradni statistiki je na Madžarskem v letih 1920—1930. narastlo število oseb, zmožnih za delo na 700.000. Od tega se jih je lahko zaposlilo samo 240.300, med tem ko je ostalo število brezposelnih. V splošnem je na Madžarskem število prebivalstva, zmožnega za delo, narastlo trikratno v primeri z možnostjo zaposlitve. Razen ogromnega števila ročnega delavstva, ki hira v brezposelnosti, je tudi precej veliko število duševnih delavcev, ki so brez posla. Teh je okoli 100.000. Večina njih reflektira na državno službo, ki je pa seveda ne morejo dobiti. Prav to ogromno število brezposelnih je glavna opora madžarskemu nacionalno-revizionističnemu pokretu, ki meni, da bi v okviru nekdanjih mej madžarske države bila dana možnost, vse te zaposliti. Koliko pa je beda madžarskih kmetov, o tem ni potrebno obširneje govoriti. Temelj tej bedi je še dosedaj nerešeno agrarno vprašanje, ker Madžarski vladajo še danes grofje, ki imajo skoro vso zemljo v svojih rokah, ostali državljani pa so sužnji teh grofov — posestnikov.

VSAK TEDEN ENA.

„Zakaj je zemlja ženskega spola?

„Zemlja je ženskega spola, ker se ne zna natančno koliko je stara!“

Šahovska simultanka Nemec Janeza.

S. K. Mura, ki je pred kratkim priredil zanimiv billard turnir, je v petek zvečer organiziral simultanko svojega člana Nemca J. Simultanka je zelo dobro uspela, saj so nastopili brez izjeme vsi močnejši šahisti M. Sobote.

Ob 1/4. uri je začel Nemec s simultanko, igral je proti 27 šahistom, ki so nudili odličan odpor. Prve poteze je potegnil Nemec takorekoč brez premišljevanja. Po 10—12. potezah si je že priboril pri večini nasprotnikov boljšo pozicijo in po 13. potezi je že zabeležil prvo zmago. Sledile so še tri zmage, ko je pretrpel prvi poraz, toda v kratkih presledkih je zabeležil zmago za zmago in do konca je moral vsega le še trikrat kapitulirati.

Zadnja partija simultanke je bila končana ob pol 1. uri, torej simultanka je trajala le nekaj nad 4 ure. Izmed 27 partij je Nemec dobil 18, zgubil je le 4 in 5 partij je končal remis. Zmagali so: Jezovšek, Jug, Heimer B. in Ferjan, remis so pa dosegli: Nadai L., Nadai F., ing. Župančič, Nemec A. in Škodnik. Zanimivo je, da so morali nekateri vodeči soboški šahisti med prvimi kapitulirati.

KMETIJSTVO

Knjige Kmetijske matice so prišle.

Dobite jih pri poverjeniku g. veter. Samecu v M. Soboti. Posebnost letošnje izdaje je od ing. Wenka: Kokošarstvo, ki bo zanimala vsacega, ki se peča s perutninarstvom. Razven te je še obširen koledar, nato od ing. Petkovšeka: Organizacija in uprava kmetije ter poljuden roman Stari Urk. Nekaj zbirke je še v zalogi, vse štiri knjige stanejo 21 Din.

SOKOL

Čuvajte Jugoslavijo!

Vsem bratškim edinicam okrožja!

V naslednjem ponovno opozarjamo vse funkcionarje društev in čet na vse ponavljajoče se vloge in prosimo, da se točno držijo navedenih rokov:

- 1.) 5. I. vsakega leta: „Popis vsakega članstva po stanju 31. XII. minulega leta“ v treh izvodih.
- 2.) 20. I. vsakega leta: „Letni izveštaj o prosvetnem delu“.
- 3.) 31. I. vsakega leta: „Velika statistika“
- 4.) 5. I. vsakega meseca: a) „Poročilo načelnika.“ b) „Poročilo o prosvetnem delu.“

5.) 5. I., 5. IV., 5. VII. in 5. X. vsakega leta: „Popis na novo pristopivšega, odnosno brisanega članstva v preteklem četrtletju“ v dveh izvodih.

Čete predlagajo vsa poročila potom matičnega društva; društva pa, izvzemši poročila pod 4. a in b, direktno župni upravi.

Tiskovine za vsa poročila naročite takoj pri Jugoslovenski Sokolski Matici v Ljubljani, ker jih društvo nima v zalogi.

Vse čete opozarjamo obenem, da predložijo prošnje onih bratov, ki imajo pravico na skrajšan vojaški rok najdalje do 31. III. t. l.

Spominske diplome za štafetni tek dvigniti pri br. tajniku v. M. Soboti.

Javite nam pravočasno občne zборе!

Redni letni občni zbor Sokolskega društva Murska Sobota bo v petek, dne 1. februarja 1935. ob 20. uri v Sokolskem Domu.

Pripravljalni članski sestanek pa bo v soboto dne 26. I. t. l. ob 20. uri.

V petek dne 18. t. m. predava br. Hvala Marij o „Zgodovini Jugoslovanov.“ Predavanje prične točno ob 20. uri v Sokolskem Domu.

Bratje in sestre! Dolžnost vsega članstva je, da se udeleži predavanja, članskega sestanka in občnega zbora.

Slava Viteškemu Kralju Aleksandru I. Ujedinitelju!

Zdravo! Uprava S. d. M. Sobota.

Smrt v sokolskih vrstah.

Iz Prage je dospela tužna vest, da je 14. januarja umrl tajnik Slovanskega Sokolstva, br. Vincenc Stepanek.

Z njim je legel v grob eden izmed najodličnejših predstavnikov slovanskega Sokolstva. V sokolskih vrstah se je odlikoval z izredno vztrajno sokolsko delavnostjo tik do smrti. Posebno dobro nam je poznan kot sokolski pisec. Največ svoje sokolske ljubezni je posvetil jugoslovenskemu Sokolstvu. Po vojni je prišel večkrat v naše kraje, kjer je na licu mesta spoznaval naše sokolovanje in naše prilike. V tesni zvezi z našimi Sokoli se je priučil tudi našega jezika. Bil je dober svetovalec češkoslovaškemu in slovanskemu Sokolu sploh.

Z njegovo smrtjo je v slovanskem Sokolu nastala vrzel, katero bo težko nadomestiti.

Naj počiva v miru naša bratska slovanska duša.

Naročajte in oglašajte v „MURSKI KRAJINI“!

Iz upravnistva.

Iščemo raznaševalce našega lista po občinah za primerno nagrado. Raznaševalci bi bili tudi pooblašteni, da zbirajo naročnike in pobirajo naročnine za list v denarju ali blagu po tržnih cenah:

Zglasijo naj se pri upravi našega lista; zadostuje pa tudi pismena navedba zneska.

Zamudniki! Poravnajte zaostalo naročnino!

ZA GOSPODINJE

O perilu.

Kljub trudu in skrbi pa se nekaterim gospodinjam vendarle ne posreči, da bi bilo njihovo perilo snežno belo in sveže, kakor bi one rade. Gospodinja, ki ne more perila lepo oprati, gotovo ne zna s perilom prav ravhati. Včasih zadostuje že majhna napaka, pa je ves trud zastonj. Veliko je gospodinj, ki perila pravilno ne razobešajo in suše. To se zdi sicer na prvi pogled postranska stvar, je pa vendarle velikega pomena za vsako perico.

Vrv, na katero razobešate perilo, mora biti močno napeta, sicer se ti lahko primeri, da se večji kosi perila vlačijo po tleh in torej umažejo. Tudi predolgo napete vrvi niso dobre. Predolg vrv podpremo v sredi s podporami, ki jih lahko kaj hitro sami napravimo iz dveh prekelj ali drogov. Kadar obešate perilo na prostem, pazi tudi zlasti na ogle. Navadno pritrdimo perilo, zlasti oblačila in brisače, na dveh koncih in pustimo, da v sredi prosto visi; to pa ni dobro, ker se na ta način ogli preveč nategnejo, zlasti če piha močen veter.

Kadar obešate perilo, pazi zlasti na to, da se lahko enakomerno suši. Zato obesite perilo tako, da bodo debelejši deli zgoraj, tanjši pa naj navzdol visijo. Tanjši del, ki se hitreje suši, srka potem vodo iz gornjega debelejšega, pa tudi lug, kolikor ga je morda še ostalo v perilu, se ne nabira na zgorajšnjem debelejšem delu, ampak se enakomerno razdeli po vsem kosu.

Kadar obešate velike kose, storiš dobro, če jih še mokre kar na vrvi naravnaš. Perila samega ne smeš premočno napeti, ker se mokro perilo hitro uda in potem na pripetih delih razvleče. Ta razvlečena mesta pa jezé vsako perico, kadar perilo zravnava. Čas, ki ga zamudiš s skrbnim obešanjem, prihraniš, ko te zlaganje ne bo nič več mudilo. Čipke in tra-

kove zravnaj še mokre na vrvi, mol se zravnajo hitreje ko suhi.

Telesno perilo, ki je dvojn kakor srajce in hlače, obesimo pro vetru. Na ta način se enakomerno suši. Moške srajce obesite tako, da odprti del obrnjen proti vetru in pr trdi jih zgoraj na mestu, kjer je v rokav. Kadar so se posušile spod njih obrni, in sicer tako, da držer kleščke eno zapestnico, druge pa mesto kjer je ustavek všit. Za moške ovranike in zapestnice se že kupijo posebna držala iz pocinkane žice, imajo okoli dvajset ali še več kljuk na katero se perilo obesí.

Ko je perilo suho, ne pusti, da še ure dolgo plapola v vetru. Najbolj ga zložiš, ko je še nekoliko vlažno. Takrat ga lahko zložiš, kakor hoče popolnoma suho perilo pa je trdo, ga moraš naškropiti, če ga hočeš p svoji volji naravnati in zlasti še, ga hočeš likati.

Tržne cene:

Žitni trg.

Novi Sad. Pšenice bač. ladja Tisa Die 120—122 50, bač. ladja Bugej 118—120, slav. 116—118, srem. bač. 115—117, ban. 112—114, koru bač. in srem. 64—66, ban. 61—63, bač. in srem. sušena 68—70, ban. sušena 66—68, otrobi bač. in srem. juta vreče 71—72, ban. juta vreče 70 do 72. Tendanca čvrsta.

Živina.

Mariborski svinski sejem 11. januarja. Na sejem je bilo pripeljanih 25 svinj. Cene so bile sledeče: Mladji prašiči 7—9 tednov stari 80—120 Din, 3—4 mesece stari 140—160, do 7 mesecev stari 220—250, 8—10 mesecev stari 300—360, 1 kg živ. teže Din 4—5, mrtve 6 50—8 50.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH

V MURSKI SOBOTI

Bil je nekdanji valček

Režija:

Karl Lamač.

Predstave se vršijo:

V NEDELJO, dne 20. jan. ob 1/2 4. uri popoldne in zvečer ob 1/2 9. uri.

PRODAM motorno žago 5 k.s. malo tro v dobrem stanju, za ugodno ceno, tudi za vložno knjigo. HORVAT JANEZ, M. Sobota, Slovenska ul. 2.

tt. ŠTIVAN ERNEST

trgovec

MURSKA SOBOTA.

Najcenejša zaloga radio aparatov vseh vrst. Najnovejši HORNYPHON baterijski aparati na 3 in 6 cevi, 2 Voltno akumulatorsko grijanje. Aparati za izmenični tok, Trix 3+1, Mascot 4+1, Rex 5+1 in Olympic 9+1 cev. Rabljeni po najnižji ceni. Različni šivalni stroji že od Din 1900 naprej. Pisalni stroji, novi in rabljeni. Kolesa, gramofoni, foto-materijal I. t. d.